

12.2.2016

8/16/L/A

Eduskunta
Ympäristövaliokunta

Kirjallinen lausunto 12.2.2016

Hallituksen esitys eduskunnalle (HE 132/2015 vp) Metsähallituksen uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi

1 Metsähallituksen merkitys teollisuuden puuhuollossa

Metsähallituksen puutoimitukset kattavat nykyisellään merkittävän osan metsäteollisuuden puuraaka-aineen tarpeesta. Metsäteollisuus on parhaillaan voimakkaan kasvun kynnyksellä. Vuotuinen puun käyttömme kasvaa kahden seuraavan vuoden aikana 10 miljoonalla kuutiometrillä. Nyt jos koskaan tarvitsemme puuhuoltoamme varmistamaan luotettavaa, hyvin toiminnaltaan ennakoitavaa sekä ammattimaisesti johdettua Metsähallitusta.

Metsäteollisuus on ollut viime vuosina varsin tyytyväinen Metsähallituksen toimintaan ja sen kasvaneeseen rooliin puun toimituksissa. Sen erityisenä vahvuutena ovat olleet luotettavat ja tasaiset puuraaka-aineen toimitukset eri suhdanteissa ja vaihtelevissa olosuhteissa eri vuodenaikoina. Näiden vahvuuksien merkitys korostuu edelleen tulevaisuudessa.

Valtion metsien hakkuumahdollisuudet ovat kasvusuunnassa, joten tätä potentiaalia tulee hyödyntää jatkossa mahdollisimman tehokkaasti. Metsien käyttöastetta nostamalla parannetaan erityisesti Pohjois- ja Itä-Suomen alueella sijaitsevan metsäteollisuuden toimintaedellytyksiä, mutta samalla heijastusvaikutukset ulottuvat koko maahan. Kehityksen suuntana tulee olla kasvavat ja kilpailukykyiset puutoimitukset jalostavalle teollisuudelle sekä vahvistuvat edellytykset tehokkaan metsätalouden harjoittamiselle. Nämä päämäärät tukevat parhaiten puuhun perustuvan biotalouden ja kansantaloudellisen hyvinvoinnin kasvua.

Metsien eri käyttömuotojen yhteensovittamisessa Metsähallitus on onnistunut erinomaisesti. Tämä vahvuus tulee säilyttää myös jatkossa muun muassa pitämällä yllä ja kehittämällä hyviä sidosryhmien osallistamiskäytäntöjä. Metsätalouden käytössä olevat alueet tulee säilyttää vähintään nykyisen suuruisina.

12.2.2016

8/16/L/A

Metsähallitus on ollut edistysellinen pioneeri talousmetsien luonnonhoidon kehittämisessä ja se on onnistunut vahvistamaan metsäluonnon monimuotoisuuden suojelua kustannustehokkaalla tavalla. Tämä työ on merkittävästi parantanut tasapainoa metsien talouskäytön ja ekologisen kestävyuden välillä. Tämän kehitystyön merkitys korostuu ja sen jatkaminen on välttämätöntä myös tulevaisuudessa.

2 Metsähallituksen uudelleenorganisointi

Metsäteollisuus ei lähtökohtaisesti halua Metsähallituksen asiakkaana ja keskeisenä sidosryhmänä ottaa vahvaa kantaa Metsähallituksen toimintojen sisäiseen organisointiin. Näkemuserot esitetyn etenemissuunnan oikeellisuudesta eri tahojen välillä kuitenkin huolestuttavat metsäteollisuutta. Tässä valossa hallitusohjelman tavoitteena oleva ja Metsähallituksen johtamisjärjestelmän selkeyttämiseen tähtäävä päämäärä on ehdottoman oikea. Lakimuutoksen vaikutus johtamisjärjestelmän selkeyttämiseen ja nykyisen toiminnan kehittymiseen jää kuitenkin edelleen epäselväksi.

On tärkeää, että johtamisjärjestelmän selkeyttäminen ei rajaudu vain Metsähallitusta ohjaavien ministeriöiden keskinäisen toimivallan täsmentämiseen. Tavoitteena tulee olla koko Metsähallituksen toimintakyvyn vahvistaminen. Metsähallituksen hallituksella ja pääjohtajalla pitää olla riittävät valtuudet johtaa kokonaisuutta eduskunnan linjaamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimivan johtamisjärjestelmän näkökulmasta olisi perusteltua, että hallituksen ja pääjohtajan päätösvallan ulkopuolisessa erillisessä yksikössä toimisivat vain varsinaista julkista valtaa käyttävät virkamiehet.

Tärkeää on, että lakimuutoksella saadaan aikaan kestävä ja laajasti hyväksytty ratkaisu.

Jouni Väkevä
Kotimaan metsäasioiden päällikkö
Metsäteollisuus ry